

विच्छन्दस पु० विघटः कन्दो यत्र कप् । ईश्वरद्वये समरः
“उपयुपरि वहे हं तद्विच्छन्दकसंज्ञितम्” ।

विच्छाय न० वीणां पक्षिणां छाया नपुंसकत्वम् । पक्षि
समूहच्छायायाम् समरः । विगता छाया यस्य । २ छाया-
रहिते लि० मेदि० । श्विष्टिकान्तिपुते मणो भरतः ।
विच्छित्ति स्त्री वि+च्छिद-क्तिन् । १ चक्ररागे २ हारभेदे
श्विच्छदे मेदि० । ४ छेदे ५ विनाशे इच्छायां चेष्टाभेदे च ।
“साकाय्याकल्पराचना विच्छित्तिः कान्तिपोषकत्” सा०द०

विच्छिन्न लि० वि+च्छिद-क्त । १ विभक्ते २ समालम्ब्ये च मेदि०
३ कुटिले हेमच० । भावे-क्त । ४ छेदने न० ।

विच्छेद पु० वि+च्छिद-भावे क्त । १ वियोगे २ सन्ततिरा
हित्वे श्विभागे च ।

विज प्रथमकारणे जु० उभ० सक० अजिड् । वेवेक्ति वेविक्ते
इति अविजत् अवेजोत् अविजि ।

विज भवे क्त्ये च इ० पर० अक० सेट् । विनक्ति अविजोत् ।
ईदृश् चोदिश्च विजः । [ईदृश् चोदिश्च क्त-विजः ।

विज भवे क्त्ये च इ० आ० अक० अजिड् । विजते अविजिड् ।
विजन लि० विगतो जनो यच्चात् प्रा० व० । निर्जने समरः ।

विजनन त० वि+जन-ल्युट् । १ गर्भमोचने प्रसवे हेमच०
२ चङ्गवे शब्दच० ।

विजपिल न० विज-क पिल-क कर्म० । एहं हवाशुभः ।
विजन्मन् लि० विरुद्धं कर्म यस्य । कारणे ।

विजय पु० वि+ज-कर्त्तरि क्त्वाच् । १ चर्जने मेदि० ।
“अभिप्रदासि संपाप्ते यट्” युद्धदुर्मेदान् । नास्ति

विनिवर्त्तनीमि तेन सां विजयं विदुः” भा० वि० ४४ अ० ।
२ विमाने हेमच० ३ शमे च । ४ विष्णोरनुचरभेदे । जय-

शब्दे १०५० पृ० इयम् । तच्छब्दशब्दे दर्शिते पूज्यभेदे
इच्छाकपुत्रभेदे कच्छकिपु० १२ अ० । भावे क्त्वाच् । जये
उपरिभवपुत्रकवच्ये च ।

विजयकुक्षर पु० विजयाय कुक्षरः । राजवाहननले त्रिका० ।
विजया स्त्री । चान्दिनसुक्लपक्षीयदशम्याम् २ उमायाः सखीभेदे

वामनपु० ४ अ० “कथयत विजया” इति सुदूरास्तवम् ।
२ दुर्गायां हेमच० “विजय पद्मनामानं देवराजं

महावचम् । विजया तेन सा देवी लोकैः चैवापरानिता”
देवीपु० ४५ अ० । ४ जलवत्यां पूज्योपासिकायां इन्द्राणां

७ शमीभेदे, दक्षगिनन्ये राजनि० । ८ भद्रायाम् (सिद्धि)
हेमच० तत्पद्यायमुष्मादि भावप्र० उक्तं यथा

“भद्रा गङ्गा मातृवानी मादिनी विजया जया । भद्रा

ककहरी तिक्ता पाहिणी पाचनी लघुः । तीक्ष्णोष्ण
पित्तक” मोक्षमदवाग्वाग्निर्दिनी” भावप्र० ।

अष्टहादशीमध्ये “यदा तु शुक्रहाटग्र्यां नक्षत्रं प्रवचं
भवेत् । तदा सा तु महापुण्या हादशी विजया कृता”
इत्युक्ते १० हादशीभेदे “शुक्लपक्षस्य सप्तम्यां सूर्यवारो
यदा भवेत् । सप्तमी विजया नाम” इत्युक्ते सप्तमीभेदे
च । ११ यमभायां १२ हरितक्यां जटा० । १३ चायां
रत्नमा० । १४ अक्षविद्याभेदे “विद्याभयैव” विजयां
जयाश्च” भट्टिः ।

विजलप पु० “व्यक्त्याऽस्ययया गूढमानसुद्धान्तराख्या । अच-
द्विषि कटाक्षोक्तिर्विजल्यो विदुषां मताः” उज्ज्वलम-
ण्युक्ते वाक्यभेदे ।

विजात लि० विरुद्धं जातः । १ कारजाते विशेषेण जाता ।
२ जातासत्त्वायां क्षियां स्त्री हेमच० । धर्मावबन्धिनि ।

विजातीय लि० विभिन्नां जातिं धर्मेनर्हति क् । विभिन्न-
विजिगीषा स्त्री विजेतुमिच्छा वि+जि-ञच् भावे क् ।

१ सोदरपूरयेच्छया निन्दनीयकपीदो प्रहसो २ तन्निन्दा-
ऽनघने रमा० ३ विजयेच्छायाश्च । उ । विजिगीषु
अयेच्छावति लि० शब्दच० ।

विजिगीषाविवर्जित लि० इत० । सोदरिते समरः ।

विजिन(ल) न० विज-दनच् इडच् क्त्वाच् । सरसज्जने
“पाकूपरसायक्ये व्यङ्गने तु भवेत् त्वयम् । तैरुपाच-
सुसंस्कारे प्रयत्नसुपसंज्ञतम् । विजिनं वाचसीकम्
विजिनं विज्जिबुधु तत्” शब्दर० ।

विजुल पु० विज-उलच् क्त्वाच् । शाल्मलीकन्दे राजनि० ।

विजृम्भण न० वि जृम्भि-ल्युट् । १ विकासे २ सुखविकासहेतु-
भूते वायुव्यापारभेदे (हारतोडा) । अ विजृम्भात् स्त्री ।

विजृम्भित लि० वि+जृम्भि-क्त । १ विकसिते मेदि० २ जृम्भा-
युक्ते भावे क्त । ३ प्रकाशे ४ चेष्टायां पूज्यतायां च मेदि० ।

विज्जन न० विदु-वेधनं जनयति जन-ञच् । वापे त्रिका०
विज्जल न० व्यध-ताड्ये क्त्वाच् विदा जडयति जडि-ञच्
उल्ल खः । १ वापे त्रिका० । २ विजिजे हेमच० ।

विज्जुल न० विज-उलच् जुट् । त्वचे (दारचिनि) राजनि०
विज्जुलिका स्त्री विज्जुल+संज्ञायं कन् कापि अत एवम् ।
जलकायां राजनि० । [विज्जुते पु० राजनि० ।

विज्ञ लि० विशेषेण जानाति वि+ज्ञा-क । १ प्रवीणे समरः । २ व-
विज्ञात लि० वि+ज्ञा-क्त । १ ज्ञाते समरः । २ ज्ञाते च ।
विज्ञान न० वि+ज्ञा-ल्युट् । १ ज्ञाने २ धर्मणि मेदि० २ शि-